

Odeście u zwierząt przeżuwających, Timpanitis.

Niebezpieczna choroba ta, przezwana zarazą wietrzną, wydymką, bębnią, puchliną wietrzną, nadęciem brzucha, odemką, prochem, paskudnikiem i t. p., zależy na rozwinięciu się u zwierząt przeżuwających znacznej ilości gazów, a mianowicie kwasu węglowego, siarkowodoru i węgłowodoru, które to gazy powstają, czyli wywiązują się w skutek fermentacji pokarmu w nadmiarze do żołądka przyjętego. Gazy te z zebraniem także powietrzem atmosferycznym powiększają się w coraz większej ilości, sprężystością swą rozpychają organa pomieszczone w jamie brzusznej do tego stopnia, iż jama ta, nie mogąc znieść tak nadzwyczajnej rozprężliwości, pęka, a zwierzę życie traci. W ogóle przebieg choroby bywa szybki, niekiedy gwałtowny, w ciągu kilku godzin kończący się śmiercią, która następuje w skutek pęknięcia przepełnionego gazami żołądka, lub jako wynik uduszenia, rozdęty bowiem gazami żołądek uciska na organa pomieszczone w jamie piersiowej, której naczyń, będąc z tego powodu przepełnione krwią, pękają i zalewają krwią płuca. Często w skutek takiego uciskania przepony (diaphragma) krew nie mając swobodnego odpływu nagromadza się w mózgu i sprawia apopleksję mózgową. Nakoniec nastąpić może uduszenie, skutkiem paraliżu płuc lub mózgu, albo w skutek zaabsorbowania się gazów.

Przyczyny. Odemka, o której mówimy, powstaje po większej części w skutek okarmienia zwierząt pokarmami soczystymi, które nagromadzone w powiększonej ilości, nie mogą być przez narzędzia trawienia przyswojone i na właściwe soki zamienione. W takim położeniu rzeczy, nagromadzony karm w żołądku rozgrzewa się ciepłem organicznym, przechodzi w fermentację, której następstwem jest wywiązanie gazów, a mianowicie siarko- i węgłowodorowego, oraz węglowego. Gazy te tworzą się w coraz większej ilości, sprężystością swą rozpychają organa znajdujące się w jamie brzusznej, osłabiają błony, znieczulają je, znoszą działanie nerwów, a ztąd tamują przeżuwanie, czyli powtórne przerobienie pokarmów, uciskają organa pomieszczone w jamie piersiowej, jako to płuca, serce i zrzadzają śmierć zwierzęcia.

Do paszy ulegającej prędkiemu rozkładowi zaliczamy wszystkie bujnie i świeżo wyrosłe gatunki koniczyny (trifolium), a szczególnie koniczyny czerwonej (trifolium pratense), lucernę (medicago sativa), brankę łąkową czyli tymoteuszkę (phleum pratense), stokłosę żytnią (bromus secalinus), wiklinę wodną (poa aquatica), esparcetę (hedisarum onobrychis), rzodkiew (raphanus sativa), jaskry (ranunculi), rzepak, trawy kwaśne, nac kartofli, wszystkie rośliny przed zakwitnieniem, jako to żyto, pszenica, owies, groch, bób, rzepak, kartofle i t. p. rośliny. Wyrodzić się również może choroba na pastwiskach, jeżeli trawa świeżo ścięta opłókaną będzie przez deszcz lub napojona rosą, albo kiedy mokra trawa, zebrana w kupy, pozostaje w takim stanie przez noc lub dzień cały, a następnie podaną będzie w

znacznej porcji zwierzętom wygłodzonym. Nadto w lecie odeście powszechnie objawia się od paszenia bydła na rżyskach po ukończonych żniwach, szczególnie gdy w zbożu zasiane były rośliny pastewne, a mianowicie koniczyna czerwona. Również wywołują łatwo rozdeście (więcej charakteru chronicznego) słodziny piwne, wywar, wyłoczyny buraczane, liście kapusty, oraz liście z drzew złożone przed podaniem w kupy, które pod wpływem ciepła i wilgoci ulegają zagraniu. W ogóle każdy pokarm nieumiejętnie w powiększonej ilości zadany wygłodzonemu zwierzęciu, posiadający zdolność fermentacji, rozszerza jamę brzuszną, znosi działanie błony muskularnej żołądka i przyczynia się do odeścia. Niemniej każda zmiana pokarmu, szczególnie takiego, do którego zwierzę było nieprzyzwyczajone, podana w niewłaściwej porze sprawić może rzeczoną chorobę. Całe to zło zwiększa się, gdy nie dozwala się strawienia przyjętego pokarmu w spokoju, lecz używa się natychmiast po nakarmieniu do ruchu, np. woły robocze, gdy zwierzęciu wygłodzonemu czy to w rodzaju dogodzenia, iż we właściwym czasie nie doszła go przeznaczona porcja, lub też gdy zwierzę dotąd utrzymywane na suchej paszy na czczo przy próżnym żołądku, wygnane zostaje na pożywe pastwiska. Nakoniec rozdeście powstać może od niestrawności (dispepsia) powodowanej osłabieniem lub katarem przyrzędu trawienia, skutkiem starości zwierząt, od przyczyn utrudzających sprawę przeżuwania, np. od zwężenia przełyku i t. p. Stan podobny choroby nazywany odeściem chronicznym, którego leczenie nie mało następuje trudności.

Znaki pośmiertne. Ciało bydła padłego w skutek bębnioty do tego stopnia rozdęte zostaje, że zwierzę przyjmuje bezkształtną formę. Naczynia podskórne głównie przedniej części ciała znacznie krwią nastrzyknięte. Po otwarciu jamy brzusznej i po rozcięciu jej ścian, oprócz wydobywania się z nadzwyczajnym impetem smrodliwych gazów, uwalnia się z równym pośpiechem z żołądka i kiszek także znajdujący się karm. Pasza zebrana w żołądku nadzwyczaj bywa gorącą i fermentującą, a gdy żołądek w skutek napierania gazów rozerwany będzie, wówczas fermentacja i wywiązanie się gazów miejsce mieć będzie w jamie brzusznej. W żołądku trzecim i czwartym, oraz kiszkiach cienkich, spotykamy się z krwawym kwaśnym i śmierdzącym płynem. Przepona pod naciskiem żołądka bywa ku przodowi posunięta, a organa pomieszczone w jamie brzusznej, np. śledziona, wątroba, ubogie w krew (anemia). W jamie piersiowej organa przepełnione krwią, płuca po przekroju obficie krew wydają, znajdujemy wiele wynaczynione (extravazata), tu i owdzie widzieć się dają. Płuca obrzękłe (oedema pulmonum) lub zwątrobiałe (hepatizatio), kanał oddechowy napełniony krwawą pianistą materią. Serce i większe naczynia krwionośne krwią przepełnione, naczynia krwionośne rozmieszczone w mózgu są nadzwyczaj rozprężone i krwią wypełnione a często dostrzedz można między mózgiem a błonami go pokrywającymi niewielkie wylania krwawe. Naczynia krwionośne rozmieszczone na kończynach czyli nogach również bywają naprężone i w krew bogate.

Objawy chorobne. Zależą od nadmiaru zebranych gazów w żołądku, oznaki chorobne przeto będą tém groźniejsze, im wywiązanie gazów będzie obfitsze.

Zwierzę dotąd najzdrowsze, w niedługim czasie po najedzeniu staje się smutne, okazuje wyraźny niepokój, stoi ze zwieszoną głową, nie przyjmuje pokarmu ani nie przeżuwa, często ogłą-

da się na brzuch, który coraz wyraźniej wzrasta, wzrok ma trwożliwy, dziki. Stopniowe podnoszenie się siłabizn, które poczynają się od siłabizny lewej a następnie przechodzi na prawą, gołęb okiem rozpoznać można, a gdy dojdzie do tego stopnia, że jama brzuchowa znacznie rozpięta zostanie, wówczas uderzając ręką o ścianę brzuchową, słyszymy głośny dźwięk, zbliżony do głosu uderzonego bębna (odgłos tympaniczny).

Tu uważam za właściwe zwrócić uwagę, ażeby zebranego gazu węglowego, który niekiedy tworzy się w tkance łącznej podskórnej i stanowi tak zwaną obrzękłość powietrzną nie brać za odcięcie, obrzękłość bowiem powietrzna przytrafia się przy innych chorobach (mianowicie zgniętych) a odróżnia się od zwykłego odęcia tępem, że przy uciskaniu palcami, lub uderzeniu ręką w miejsce rozdęte, nie słyszymy dźwięku, a tylko lekki trzask, pochodzący od rozerwania przegródek tkanki łącznej podskórnej.

W miarę wzrostu rozdęcia, objawy chorobne stają się groźniejszymi i świadczą o zaburzeniach organów oddychania i krążenia krwi, a dzieje się to w ten sposób, że błona odgraniczająca jamę brzuchową od piersiowej (diafragma) będąc coraz silniej partą przez żołądek, w którym odbywa się wywiązywanie gazów, uciska płuca, skutkiem czego oddech staje się utrudzony, przyspieszony, stępkający, połączony z otwarciem pyska, a masy krwi nie znajdując miejsca w ucisniętych organach jamy brzusznej, nagromadzają się w jamie piersiowej.

Stan taki niezwykle sprawia, iż naczyń krwionośnych rozgałęzionych w oczach, są nadzwyczaj krwią nabiegłą (przepełnione), do tego stopnia, że gałka oczna z oczodołu na zewnątrz wysunięta zostaje, błona łączna oka jest mocno przekrwioną, wszystkie naczyń, nawet najdrobniejsze, mianowicie w przedniej połowie ciała stają się wyraźnymi. Zwierzę stojąc bywa jakby odurzone, puls ma przyspieszony, drobny, przepuszczający, bicie serca wyraźne, przyspieszone; w skutek nierównomiernego rozdziału krwi temperatura ciała bywa różna, tak, że dolne kończyny nóg, uszu stają się zimne. Z pyska wypływa obficie ślina, natomiast wydzielenie się moczu i kału zostaje wstrzymane, ruchy są chwiejne, zwierzę przestępuje z nogi na nogę, rozkracza nogi, nie może się na nich utrzymać, powstaje tęsknota, zwierzę bezustannie drży, następuje coraz większy odpływ śluzu i śliny z pyska, wywieszanie języka, zaczerwienienie i nabrzmienie błon śluzowych jamy pyskowej, wyparcie kiszki odchodowej, i podniesienie ogona.

(d. n.)

Projekt giełdy rolniczej w Warszawie.

W kołach naszego ziemiaństwa agituje się obecnie projekt utworzenia giełdy rolniczej, opracowany przez Bol. hr. Chotomskiego. Współpracownik *Wieku*, który to projekt odczytał, podaje z niego następujące szczegóły:

Po wstępnych uwagach, dających się streścić w konkluzji, iż rolnictwo jest obecnie nauką opartą na ścisłych badaniach przyrody, na ekonomii, statystyce i matematyce, że wkracza w dziedzinę handlu i przemysłu, szan. autor przechodzi do charakterystyki współczesnych praktyk giełdowych, którym kres może położyć tylko prawidłowo zorganizowana instytucja. „Szulerka giełdowa, pisze, zasadza się na tępem, ażeby pod pozorem sprzedaży i zakupu zawierać umowę z oznaczonym terminem dostawy, na której gracze płacą sobie różnicę cen; walkę zaś toczą za pomocą najrozmaitszych podstępów, fałszywych depesz i t. d., łudzając publiczność, raz kosztem wytworców, to znów kosztem spożywców i tym sposobem przywłaszczają sobie zyski, które przy prawidłowym trybie handlu idą na rzecz ogółu.“ Dalej hr. Ch. zwraca uwagę, iż szulerka giełdowa nie poprzestaje już dziś na handlu papierami wartościowymi, lecz podbiła sobie sferę handlu rolniczo-przemysłowego. *Berlin np. znany jest z ciągłej gry giełdowej na żyto i dla tego jest najniebezpieczniej-*

szym targiem na ten towar. Spekulacja, rzucając na targ wielkie na raz ilości zboża, wywołuje sztuczną, chwiejność cen i stawia rolnika w niepewności o jego mienie. Dowodem tego milionowe straty w Galicyi w 1871 i w 1874 r. w Wiedniu, oraz straty rolników poznańskich w Berlinie.

Wychodząc z tych ujemnych dziś warunków handlu, wnioskodawca stawia projekt „giełdy rolniczej“, któraby położyła tamę dowolności kupieckiej i ustaliła ceny na płody rolne, przytaczając zarazem także jej pierwsze następstwa i wyzwolenie rolników z zastarzałych nawyków handlowych, powstrzymanie spekulacji, uregulowanie targu zbożem, upowszechnienie sprzedaży na wagę, wytworzenie statystyki rolniczej i magazynów przezorności na wypadek nieurodzaju, podźwignięcie kredytu i t. d. Argumenta chyba przekonywające! Nabierają zaś one siły tępem większej, jeżeli przypomniemy dotychczasowe drogi i sposoby sprzedaży zboża, jako to, że:

1. sprzedaż po istotnych cenach bieżących, unormowanych przez zagranicę, z uwzględnieniem nadpłaty za niską walutę i nadwyżki wagi zboża, nie istnieje u nas wcale;
2. powodem zwykłym złej sprzedaży jest nieświadomość producentów, a nieuczciwość i podstęp pośredników;
3. brak wszelkich wiadomości o ruchu handlowym w kraju i za granicą.

Wywody swoje autor uzasadnia danymi porównawczymi z handlu Anglii, Węgier, Galicyi i kraju naszego, poczem kreśli w ogólnym zarysie program organizacji giełdy, mającej się opierać na zasadach następujących:

- a) utworzenie w Warszawie giełdy centralnej, na prowincyi zaś, w miarę potrzeby, jej filij;
- b) rolnicy nadsyłają giełdzie relacje o praktykowanych w ich okolicy cenach i o handlu w ogóle;
- c) w czasie dostaw wełny, okowity, roślin oleistych i t. d. członkowie giełdy komunikują zarządowi wiadomości o cenach i w zamian otrzymują wszechstronne informacje handlowe;
- d) giełda co miesiąc rozsyła członkom schemata do wypełnienia, zawierające pytania co do jakości i ilości zboża na zbyt lub do zakupu, co do terminu dostawy i t. d.;
- e) giełda pośredniczy w transakcjach handlowych.

Słowem, giełda hr. Ch. ma być stowarzyszeniem rolników celem ujawnienia istotnej podaży zboża, uregulowania cen i pośredniczenia w sprzedaży.

Pozostaje kwestya funduszu na utrzymanie instytucji. W tej części projekt omawiany, zalecający opodatkowanie stowarzyszonych w stosunku 2 rub. od włóki roli i łąk, a 1 rub. od włóki lasu, oprócz ½% tytułem komissowego od summy dokonanego interesu i ¼% miesięcznie od zaliczeń, w tej części, powiadamy, jest najsłabszy. Nie jest to jednak szkopał, o który miałyby się rzecz cała rozbić. W każdym bowiem razie myśl hr. Chotomskiego podniesiona została wielce na czasie i godna jest bliższego zastanowienia się. Podobno ma być ona przedmiotem dyskusyi w delegacji rolniej Towarzystwa Popierania Przemysłu i Handlu.

Prawo onajmierobotników wiejskich.

(Dalszy ciąg. — Patrz Nr. 32).

44) Pracodawca obowiązany jest dotrzymać robotnika, a robotnik obowiązany jest dożyć u pracodawcy do terminu oznaczonego w umowie.

45) Pracodawca niewypłacający robotnikom należnych im zarobków we właściwym terminie w ciągu trwania umowy, obowiązany jest dopłacać robotnikom po pół kopiejki od rubla, od całej niedopłaconej kwoty za każdy dzień opóźnienia.

46) Pracodawca, z którego winy robotnik poniesie uszko-

dzenie na zdrowiu, obowiązany jest wynagrodzić go, a jeśli w skutek tego uszkodzenia zdrowia robotnik pozbawiony będzie możliwości utrzymywania się z pracy lub umrze, to tych wszystkich członków jego rodziny, których utrzymanie zabezpieczyła praca robotnika poszkodowanego na zdrowiu lub zmarłego. Wysokość tego wynagrodzenia i czas, do którego ono ma być wydawane, określają się na podstawie dobrowolnego porozumienia się stron obu, a w razie gdyby do takowego nie przyszło, wyrokiem sądu.

UWAGA. Robotnik nie nabywa prawa do wynagrodzenia, jeśli uszkodzenie jego zdrowia nastąpiło w skutek jego własnego niedbalstwa, lenistwa lub przyczyn wypadkowych.

47) Pracodawca najmu robotnika, wiedzący, że tenże zobowiązany jest umową w tymże czasie z innym pracodawcą, obowiązany jest do wynagrodzenia temu ostatniemu wszelkich strat, spowodowanych przez samowolne porzucenie zajęcia przez robotnika.

48) Robotnik, który zawarł umowę najmu, obowiązany jest stawić się do roboty w umówionym czasie.

49) Jako przyczyny zasługujące na uwzględnienie w razie niestawienia się robotnika do roboty w umówionym czasie, uważają się: 1) pozbawienie wolności; 2) przerwanie komunikacji z powodu zarazy, napadu nieprzyjaciela, nadzwyczajnego wylewu rzek i tym podobnych przeszkód nie do pokonania; 3) nagła ruina z powodu nieszczęśliwego wypadku; 4) choroba, pozbawiająca możliwości wydalania się z domu; 5) śmierć rodziców, męża, żony, dzieci lub głowy domu, albo ciężka, grożąca śmiercią choroba którego z powyżej wymienionych członków rodziny i 6) powołanie robotnika do służby wojskowej lub zamianowanie na urząd z wyborów. Rzeczywistość powyższych przyczyn poświadczają najbliższe policyjne lub administracyjne władze.

UWAGA. Jeśli wymienione w powyższym artykule przyczyny stanowią bezwarunkową przeszkodę do wypełnienia przez robotnika warunków zawartej umowy, to jest on obowiązany doręczyć pracodawcy odnośne poświadczenie władzy i zwrócić pobrany zastatek.

50) Pracodawca ma prawo strącać z zarobków robotników kary za samowolne opuszczenie na jakiś czas zajęcia, za niedbalstwo w robocie, za nieposłuszeństwo i nieprzystojne zachowanie się w obec pracodawcy, oraz za spowodowanie szkody we własności pracodawcy. Żadne strącenia z zarobków z jakichkolwiek innych powodów nie mogą być czynione.

51) Strącenie za samowolne opuszczenie zajęcia przez robotnika, nie może być większe od podwójnie wziętego zarobku, jakiby przypał robotnikowi za pracę dokonaną przez czas, w którym nie pracował. Wszystkie inne strącenia, przewidziane poprzednim artykułem, nie mogą przewyższać dziennego zarobku robotnika podwójnie wziętego.

52) Pracodawca, który nie czynił potrącenia z zarobku winnego robotnika, może poszukiwać na nim strat, lub prosić (sąd) o ukaranie robotnika.

53) Jako samowolne, czasowe opuszczenie zajęcia przez robotnika, uważane ma być opuszczenie roboty bez żadnych ważnych przyczyn na przeciąg czasu nie przechodzący trzech dni z rzędu.

UWAGA. Samowolne czasowe opuszczenie roboty trwające mniej niż pół dnia, uważane jest jako półdniowe, a przez więcej niż pół dnia jako całodziennie.

54) Niestawienie się do roboty bez żadnych ważnych przyczyn więcej niż trzy dni z rzędu, uważa się jako zupełne porzucenie roboty (niejawka).

UWAGA. Przy najmie robotników stowarzyszonych (artel) nie uważa się za opuszczenie roboty, jeżeli należący do stowarzyszenia robotnicy dawać będą zastępców, jeśli to nie jest zastrzeżone w umowie najmu.

55) Opuszczenie pracodawcy przez robotnika przed upływem umowy najmu bez ważnych przyczyn (art. 60), uważać się ma jako samowolne porzucenie roboty.

56) Robotnik może skarżyć sądownie pracodawcę za niewłaściwe postępowanie, ale nie może uchylać się od pełnienia obowiązków zawarowanych umową. Jeśli skarga robotnika przez

sąd oddaloną zostanie, to czas użyty przezeń na przeprowadzenie sprawy sądowej, uważany będzie jako samowolne czasowe opuszczenie roboty.

57) W razie niestawienia się do roboty (niejawki) lub samowolnego porzucenia takowej, pracodawcy przysługuje prawo, po zerwaniu z nim umowy (§ 8 art. 58), dochodzić wynagrodzenia w wysokości nie przewyższającej określonej w umowie płacy za trzy miesiące. Jeśli pracodawca jest w posiadaniu karty pobytu robotnika, to on jest obowiązany złożyć takową sądowi w ciągu siedmiu dni od daty niestawienia się lub porzucenia roboty przez robotnika, a jeżeli termin umowy najmu upływa wcześniej, to przed tym upływem tego terminu.

VIII. O rozwiązaniu umowy.

58) Pracodawca może oddalić robotnika przed upływem terminu umowy najmu, zawiadamiając go o przyczynie oddalenia, jeśli będą miały miejsce następujące powody:

1) lenistwo, niedbalstwo, częste wydalanie się bez pozwolenia pracodawcy i niejednokrotna niepoprawność robotnika, a w razie odmowy ze strony robotnika wypełnienia właściwych żądań pracodawcy lub osób, którym powierzony jest nadzór nad robotami i robotnikami;

2) pijaństwo, zuchwałość, harde lub grubiańskie postęпки w stosunkach z pracodawcą i członkami jego rodziny, a także widoczne nieposłuszeństwo, okazane pracodawcy lub osobom, którym powierzony jest nadzór nad robotami i robotnikami;

3) przywłaszczenie własności pracodawcy, jego domowników lub czyjśkolwiek;

4) samowolne użytkowanie własności pracodawcy, umyślnie przyczynienie mu szkody lub uszkodzenie pańskiego inwentarza żywego;

5) samowolne zatrzymanie pieniędzy lub towarów pracodawcy dla pokrycia swęj należności i w ogóle oszukiwanie go;

6) nieostrożne obchodzenie się z ogniem przez robotnika;

7) dostrzeżenie w robotniku udzielającej się lub zaraźliwej choroby;

8) niestawienie się do roboty lub samowolne oddalenie się robotnika;

9) niejednokrotne albo długotrwałe pozbawienie robotnika wolności osobistej na skutek rozporządzenia właściwych władz;

10) niezdolność robotnika do pełnienia roboty, do której się wynajął.

59) Jeśli sąd nie uznaje powodów, dla których robotnik oddalony został, za słuszne, to na skutek wniesionej przez niego skargi, zasądza się z pracodawcy na korzyść robotnika wynagrodzenie w wysokości nie przewyższającej trzechmiesięcznej najemnej płacy.

60) Robotnik może oddalić się przed upływem terminu umowy najmu, po uprzednim zawiadomieniu, pracodawcy o przyczynie opuszczenia go, jeżeli zachodzą następujące powody:

1) niezachowanie przez pracodawcę warunków umowy najmu co do wypłat najemnej płacy, lub co do utrzymania robotnika;

2) obciążenie robotnika pracą przechodzącą jego siły;

3) obelga czynna, gwałtowne postępowanie pracodawcy, członków jego rodziny lub osób, którym powierzony jest nadzór nad robotą i robotnikami;

4) niezdolność robotnika do spełnienia pracy, do której jest przeznaczony, z powodu choroby, a robotnicy i z powodu brzemienności;

5) nieprzewidziane okoliczności, zmuszające robotnika do powrotu do swojej rodziny (§ 3 i 5 art. 49);

6) jeśli warunki wykonania roboty grożą niebezpieczeństwem życiu lub zdrowiu robotnika;

7) przeznaczenie robotnikowi mieszkania zarażonego przez znajdowanie się w niem chorych na chorobę zaraźliwą.

61) Jeśli sąd, na skutek skargi pracodawcy, uzna, że umowa zerwana została przez robotnika niewłaściwie, to robotnik ulega odpowiedzialności oznaczonej za samowolne porzucenie roboty (art. 57).

Ostatnie ceny targowe

na stacyi Praga (Warszawa) Dr. Żel. Teresp. (d. 17 sierpnia r. b.),
całemi wagonami.

	kopiejek za pud		kop. za korzec		
	od	do	od	do	
Pszenica spokojnie	wyborowa	104	107	6.30	6.50
	średnia	94	101	5.70	6.10
	ordynarna	—	—	—	—
Żyto stale	wyborowe	76	77	4.40	4.45
	średnie	71	74	4.10	4.30
	ordynarne	68	70	3.95	4.05
Jęczmień niżkowo	59	75	3	3.80	
Owies spokojnie	wyborowy	84	87	2.77½	3.10
	średni	75	81	2.65	2.87½
	ordynarny	64	72	2.27½	2.55

Przebieg targów ubiegłego tygodnia był bardzo spokojny i ceny zeszytygodniowe, pomimo zmniejszonych dowozów, utrzymać się nie były w stanie; wyjątek tylko stanowiło żyto, które drobną nawet zyskało zwykłą.

Kupujący na rynku naszym bardzo optymistycznie zapatrywali się na raptowną dwudniową, niezwykłą zwykłą, zupełnie nieuzasadnioną w obecnym czasie, a wywołaną w celach spekulacyjnych przez partję wiedeńskich i berlińskich zwykłowców, którym udało się i wiele innych zagranicznych rynków pociągnąć do zwykłego kierunku.

Spekulanci owi otrzymali bez wątpienia z tego znaczne korzyści, przyczyniając naturalnie wielu kupcom zbożowym dotkliwie straty. Wczorajsze już bowiem depesze z nad Sprei donoszą, co łatwo przewidzieć było można, o raptownej znowu niższe.

Rynek nasz, pomimo tego, miał dziś charakter dosyć ożywiony, przy bezmiennych ostatnich cenach. Największe zakupy żyta i owsa uskutecznili miejscowi liweranci, nieznaczne zaś ilości żyta i pszenicy sprzedano na eksport za granicę.

Dowozy są po większej części umiarkowane.

W przeszłym tygodniu, jeśli tylko dowozy powiększą się, należy oczekiwać niżki, szczególnie na pszenicę i owies.

E. Wojewódzki et Comp. Marszałkowska 116.

Sprawozdanie tygodniowe.

Bank Kredytowy Donimirski, Kalkstein, Łyskowski i Sp. w Toruniu.

Toruń dnia 16 sierpnia 1886 r.

Powietrze w ubiegłym tygodniu mieliśmy ciepłe i dosyć pogodne.

Wiadomości o żniwie nadchodzą nie bardzo pomyślnie, z niektórych nawet okolic donoszą o zupełnie przypadłym sprzęcie. Targi na zboże w obec takiego położenia przybrały charakter mocny z tendencją zwykłą.

W New-Yorku pozostawały ceny przez cały prawie ubiegły tydzień bez zmiany, w piątek dopiero i tam targ się ożywił, a ceny o 2 centy się poprawiły. Wywóz pszenicy jeszcze większe niż przed tygodniem przybrał rozmiary, a zapasy kontrolowane na nowo o przeszło o 2 miliony buszli się zwiększyły i wynoszą obecnie 36,753,000 buszli pszenicy i 8,695,000 kukurydzy.

W Anglii przy pięknej pogodzie rozpoczęto sprzęt pszeni-

cy. Targi z początkiem tygodnia słabe, wzmocniły się pod koniec, ceny jednak znaczniejszej nie uległy zmianie.

We Francji przy małym dowozie ożywienie na targach było widoczne, a ceny tak pszenicy jak mąki z dniem każdym się poprawiały.

W Belgii i Hollandyi notowano ceny również wyższe, interes jednak nie mógł przybrać znaczniejszych rozmiarów.

Berlin bardzo był mocno usposobiony, ceny pszenicy podniosły się o 6—8 marek, żyta o 3—5.

Na targu naszym przy dobrej chęci do kupna poprawiły się również ceny, lubo nie w tej mierze jak notowania berlińskie. Za pszenicę płać obecnie 2—3, za żyto 1—2 marek wyżej niż w przeszłym tygodniu.

Płacono za 1000 kilogramów			
Pszenica transito	120—133 fun.	120—138	Mrk.
krajowa pstra	120—128	140—144	"
krajowa	126—131	142—146	"
krajowa jasna	120—126	142—148	"
krajowa wybor.	128—133	150—152	"
Żyto transito	120—128	80—90	"
krajowe	115—124	110—114	"
	124—128	116—118	"
Jęczmień rossyjski		85—110	"
" krajowy		100—120	"
Owies rossyjski		90—110	"
" krajowy		110—125	"
Groch na paszę		116—120	"
" kuchenny		125—135	"
" Victoria		125—145	"
Rzepak transito		160—170	"
Rzepak grubo ziarnisty świeży suchy		175—182	"
Rzepak świeży suchy		170—178	"
Żubin niebieski		75—90	"
" żółty		85—100	"
Wyka czarna		115—120	"
Kuch rzepakowy		4,20—4,80	"
Kuch liiany		6,00—6,60	"
Otręby pszenne		3,30—3,50	"
Otręby żytnie		3,80—4,00	"
Koniczyna czerwona		20—40	"
" biała		20—45	"
Tymotka		15—20	"

za 50 kilogr.

W Hamburgu nie mogły ceny okowity utrzymać się na wysokości zeszłego tygodnia i uległy obniżeniu dochodzącemu do 0,50 marek. Płacono:

loco bez beczki marek	19½	kop. 25
w beczk. kontrak. loco	24¼	46
na sierpień	24¼	46
na sierpień-wrzesień	24¼	46
na wrzesień-październik	25	49
na październik-listopad	26	54
na listopad-grudzień	26	54
na kwiecień-maj	26	54

co odpowiada franko Aleksandrowo po potrąceniu wszelkich kosztów i wartości beczki za wiadro 80%.

przy kursie 200.

Dzisiejsze kursa berlińskie.

Rossyjskie banknoty	198,30	Mrk.
Pszenica wrzesień-październik	159,00	"
listopad-grudzień	161,50	"
New-York	87½	"
Żyto loco	130,00	"
wrzesień-październik	128,00	"
październik-listopad	128,50	"
listopad-grudzień	129,25	"
Olój rzepakowy wrzesień-październik	42,60	"
kwiecień-maj	43,70	"
Okowita loco	38,70	"
sierpień-wrzesień	38,30	"
wrzesień-październik	38,60	"